

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 5792 Școl.

3--3

CONCURS

Din fondurile arhidiecezane sunt a se conteri următoarele stipendii:

1. Din fondul Moga un stipendiu de 1000 coroane, pentru tineri români greco-orientali din arhidieceză, cari studiază la universitate.
2. Din fundațiunea Francisc Iosif un stipendiu de 120 coroane.
3. Din fundațiunea Coloea un stipendiu de 120 coroane.
4. Din fundațiunea Peioviu un stipendiu de 100 coroane.

Aceste trei pentru tineri români greco-orientali din arhidieceză din școalele medii.

Cererile de concurs au să fie înaintate la conzistorul arhidiecezan până la 1 August a. c. st. v., instruite cu următoarele documente în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu școlar.
3. Testimoniu de paupertate.
4. Eventual cu alte documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 22 Iunie 1906.

Conzistorul arhidiecezan.

Isbucniri adevărate.

— Clerul catolic și Slovaci. —

Cea mai mare pacoste pe spatele bietului popor slovac este preoțimea. Pe când la poporul nostru rolul preoțimei de veacuri a fost cardinal în progresul nostru, pe când la noi sufletul poporului e una cu sufletul preotului, care e pururi luptător pe partea aceluia, pe atunci la Slovaci tocmai preoții sunt distrugătorii însușirilor nobile, sdorbitorii simțului național, care singur este în stare în zilele noastre să asigure vitalitatea unui popor. Slovaci aparțin bisericii romano-

catolice. Iar arhierii acestei biserici, cu așezământul în hotarele acestui popor, încinși cu brâul unui fariseism, cu care predică de pe amvon o umanitate ideală, sunt în realitate cele mai pătimase slugi ale sistemului inaugurat de șovinismul jidovesc de a sugrumă în bietul popor orice simț de om real, de slovac și de a șterge de pe suprafața pământului acel popor pe care îl exploatează existența atâtor sute de preoți trimiși pe capul lor.

Organismul bisericii catolice îndreptățește pe arhierii de a numi preoți pe cine vreau. Astfel a ajuns poporul slovac că astăzi are pe capul său pacostea unei preoțimi străine de firea sa, de limba și întreaga sa ființă. Abia ici-colea licărește și opaițul unui preot, în care curge sânge din sângele poporului, în sufletul căruia svâcnește aceeași vâpae, care arde pe vatra sufletească a întregului popor slovac. Aceștia sunt sufletele mari, oameni liber cugetători, cari s'au emancipat de cătușile rigide ale farizeismului iezuit ce stăpânește ca o plantă cântăreătoare și azi clerul catolic.

Slovacul, credincios din fire, vede în preotul său pe cel mai mare vrășmaș, pe lipitoarea, pe care bigotismul menajat tot de preoțime îi dictează că *trebuie* să o susțină. Pentru slovac e preotul ceea ce pentru satele noastre e jidanul, cu toată ceata prielnicilor (!) sale însușiri.

Nu-i mirare deci că poporul pornește pe calea luminării de acei puțini preoți, corbi albi, ieșiți din sinul său, cum sunt cei trei vrednici ostași *Iehlicca, Kollar și Iuriga*, și de alți fruntași ai sei, s'au umplut de amarul scârbei față pe preoțimea sa. Și nu-i mirare, că în zbulcirea acestei scârbe izbucnesc din sufletele lui fulgerele celei mai furioase indignări asupra preoțimei.

Foaia poporală a deputatului *Hodza* într'un număr mai proaspăt

izbește cu furia desperatului cele mai grele invective în preoțimea catolică.

„Ce-i clericalismul nostru, — se întreabă foaia lui *Hodza* cu vădită indignare, — e abuzarea cu biserica de dragul puterii politice. El răpește miilor de suflete libertatea credinței, răpește acestui popor pe Cristos, acel Cristos, care pentru poporul sărac a trăit și murit, îl răpește pentru ca să-și pună temelie puterii sale ierarhice, cu care să sugrume sufletul poporului.”

„Cine calcă împotriva noastră? continuă glasul indignării. „Jidanul, nobilul, proprietarul de pământuri și episcopul fără Dzeu. Ținta acestei strălucite alianțe aceeaș este: să se îngroape în bogății trase de pe spatele altuia, să ne despoae de averile noastre, vetrele să ni le spulbere și sanctuarele noastre să ni le pângărească.

„Așa e clericalismul nostru: egoism și tiranizm, suflet, conștiință și umanizm nu căutați în trântul. Ei sunt acei farisei, asupra cărora s'au umplut Mântuitorul de dreaptă mânie. Ei sunt vameșii înholbători de ochi, cari poartă în mâinile încrucișate și pe buze rugăciunea, iar în suflet iadul urei și a pizmuirii. Ei sunt mormintele spoite. Slovaci, — feriviți de acești bandiți!”

Icoana aceasta limpede a raportului dintre preoțimea și poporul slovac se înfățișază în întruchipare desăvârșită, când știm, că înșiși preoții, acei puțini slugitori la altarul adevărului, se răzvrătesc în potriua arhieriei lor numindu-l „ierarh imbuibat”, și îl provoacă să arete, ce bunătați a oferit el poporului slovac.

„Data-i ceva omenimei și poporului? întreabă preotul *Srobar* (acum arestat) într'o scrisoare deschisă pe vlădica din Sepeș. „Trăiești din bunătați, pe cari nu le-ai câștigat munca ta, asuprești pe cel ce vrea binele omenimii și a poporului slo-

vac. Faptele te dovedesc adevărat păgân. Nu cugeți la legile sfinte ale lui Dzeu . . . anticristule.”

Astfel de mărturii deschise dovedesc cel mai înverșunat antagonism între poporul și preoțimea slovacă. Pornirea deșeptării politice a rupt orice legătură între acești doi factori ai societății.

Și ruptura aceasta e rodul politiceii scrintite care ne dominează țara. Utopia maghiarizării, a sugrumării naționalismului tuturor neamurilor din această țară, ideea imposibilă: un stat, un popor, o limbă, a încolțit germenul reacțiunii și la poporul slovac, care s'a dezvoltat și a rodit ruptura desăvârșită pe tărâmul bisericesc.

Acesta este mărturia cea mai strălucită despre zădărnicierea ideii de stat național maghiar și din aceasta ar putea lua pildă politicianii înfierbântați la creier, și să ia aminte, că orbirea lor îi duce la prăpastie. Ei vor să sape groapa neamurilor nemaghiare din această țară, se vor izbi însă de zidul zădărniciirii, care îi va dobori pe ei în groapă, pentru că scris este în legea firii și în legea capetelor luminate, că tot neamul să-și prăznuiască firea minții sale în libertate fără hotară. Aceasta e lege și ea durează din piepturile neamurilor dornice de praznicul dreptății zidul de care se vor zdrobi toate volniciile șovinismului orb și care va cutropi la plinirea vremii cu vâpaia cruntei răzbunări toată ceata asupririlor de azi.

Din tractul Hunedoarei.

— O disertație cetită în conferința preoțească. —
(Fine).

Preotul român din vremurile vechi a fost om cu puțină carte, cu puține cunoștințe, dar el a fost în corectul înțeles al cuvântului baieranimeii poporului său, a fost aievea nedespărțit de popor. Întreaga

FOIȘOARĂ.

Sfântul, Marele și întru tot lăudatul Apostol Petru.

(Urmare).

Goana împotriva propoveduitorilor. Propoveduirea aceasta a lui Petru și trecerea multimii de popor la creștinătate n'a plăcut Cărturarilor și Fariseilor, cari se vedeau că sunt în primejdie să rămână singuri fără supuși, din sudoarea cărora ei să poată trăi în tignă ca până aci. De aceea mai ales când au văzut că nu propoveduiește evangelia numai Petru, ci și alți apostoli și ucenici ai lui Isus, și că toți aceștia atrag poporul la credința în Cristos: Cărturarii și Fariseii au început să iee la goană pe creștini și mai ales pe propoveduitorii evangheliei. În goana lor nebună pe mulți propoveduitri i-au omorât în fel și fel de chipuri. Așa: pe sfântul arhidiacon *Stefan* cu pietri l-au omorât, iar pe apostolul *Iacov* fratele lui *Ioan* l-au tăiat cu sabia.

Petru scăpat de moarte. Cu prilejul morării lui *Iacov*, *Irod* a prins și pe sfântul *Petru* și l-a aruncat în temniță cu gând ca peste câteva zile să-l ucidă. Creștinii însă făceau necurmă rugăciuni pentru *Petru*, care

era păzit cu strășnicie în închisoare. În noaptea dinspre ziua, în care *Irod* era să-l omoare, *Petru* dormia în închisoare între ostași legat cu două lanțuri. Paza lui se făcea și pe afară, pe unde erau puși ostași de strajă. Și cum dormia el așa legat cu lanțuri și păzit de ostași, iată *închisoarea strălucește de lumină și ângerul Domnului deșteaptă pe Petru și-i zice: Scoală, îmbracă-te și urmează-mi mie. Și, ridicându-se Petru din așternutul său, lanțurile i-au căzut de pe mâni și de pe picioare, iar el s'a îmbrăcat în grabă și a mers după ânger, trecând printre străji. Ajungând la poarta cea mare de fer care închidea curtea temniței, poarta s'a deschis de sine și ei amândoi au ieșit în uliță, unde ângerul s'a făcut nevăzut. Iar *Petru*, căruia i se părea că visează, când s'a văzut singur și-a venit în fire și abia atunci a cunoscut, că Dumnezeu i-a trimis ajutor ca să scape din mâna lui *Irod*.*

Apostolul Jidovilor. După această întâmplare *Petru* a mai stat câțeva vreme în Ierusalim, unde apostolii îl socotiau ca stâlp al bisericii împreună cu *Iacov* și cu *Ioan*. În această vreme el a deschis și păgânilor calea către mântuire botezând pe *Sutazul Corneliu* cu casa lui.

Dupăce însă *apostolul Pavel* a început să propoveduiască evangelia la păgâni, ca

apostol al neamurilor, *Petru* a rămas ca apostol al Jidovilor, întâiu în țara jidovească numită *Palestina*, apoi în țările vecine și mai pe urmă în *Vavilon*, de unde și serie el o carte, pe care o trimite tuturor creștinilor din toate țările.

În Roma. La adânci bătrânețe, apostolul *Petru* a mers la cetatea *Roma*, unde se află propoveduind apostolul *Pavel*. În *Roma* însă era o mulțime de Jidovi, cari pentru îndeletnicirile lor neguțătoresci și pentru murdăria lor erau foarte urgișiți de *Romani*. *Pavel* făcuse creștini pe mulți Jidovi și păgâni în acea mare cetate, și era în apriță luptă cu Jidovii, cari nu voiau să se creștineze. Acești Jidovi, mai ales Farisei, îl urmăriseră pe *Pavel* din oraș în oraș, încercând în repetite rânduri să-l omoare. Pe acea vreme era împărat în *Roma* un om smintit cu numele *Neron*. Acesta cetise prin cărți cum a ars oarecând o mare cetate numită *Troia*. Și din acea cetire îi pleznă prin minte să-și facă o închipuire vădită, în care să vadă aievea cum a ars acea cetate vestită. Și nebunul n'a găsit alt chip decât să deie foc cetății *Roma*, ca arzând această cetate el să privească la ea de pe un munte și să se veselească. Cum și-a pus în gând a și făcut și pe când ardea și se mistuiau locuințele și avuțiile *Roma*,

nilor, el, *Neron* stetea pe munte și privind spre pârjol, cânta cu harfa. Dar blăstămăția smintitului împărat s'a descoperit și el ca să scape a pus vina pe Jidovii cei urgișiți. Mărturii mincinoase a găsit el destule între supușii săi, că doară era împărat.

Atuncii *Românii* crezând născocirea împăratului s'au năpusit asupra Jidovilor.

Luați de scurt întâiu fruntași, adevăți bancherii și bogătașii dintre Jidovi, aceștia șireți și poftitori de isbândire împotriva lui *Pavel*, găsesc prilej binevenit să-l răpună pe apostolul *Pavel* ca pe prietenii lui. Ei se prefac, că știu tot, și dând dreptate împăratului, spun că da, între noi sunt și oameni răi. Aceștia au dat foc *Romei*. Ei sunt *Pavel* și *Petru* și cu ceilalți creștini soți ai lor. Atunci s'a început o goană înfricoșată împotriva creștinilor, încât s'a cutremurat lumea de ea: Cu zecile și cu sutele erau prinși creștinii, și fără să-i întrebe dacă au făcut vreun rău, numai singur fiind că erau creștini, erau supuși la fel de fel chinuri și omorâți. Pe unii îi înfășurau în paie și în păcură, apoi îi legau de câte un stâlp și le dedeau foc ca să ardă ca și cum ar fi niște făclii. Pe alții îi îmbrăcau în piei de fiere (lupi, urși) și-i aruncau pe ulițe, întărâtând câinii asupra lor ca să-i sfășie. Pe alții iarăși îi aruncau spre hrană fiarelor.

lui știință și iscusință a fost tot odată știința și iscusința poporului seu. Tot ce posedea el în această privință, împrăștiă între turma sa.... Pe lângă acestea evlavie, și cucernicia, ce-i transpiră pe față la diferitele servicii rituale, îl prezentau înaintea parohienilor ca pe un sfânt. Iată enigma tradiționalei încrederi și dragoste a poporului nostru către preotul seu de pe vremuri!.. Din acest punct de vedere, în timpurile mai nouă, o radicală schimbare se poate observa. Și această schimbare provine din diferite cauze. Anume, poporul nostru venind în atingere cu diferite elemente străine de el și tradiționalele lui obiceiuri și credințe — aude dela acelea una bună zece rele. El aceste pachetându-le la dosarul cunoștințelor și amintirilor sale, se socotește că e mai înțelept decât străbunii sei. Urmarrea firească e depărtarea de către așezămintele străbune, îmbrăcată în haina decadenței morale. Dar încă o cauză a acestor stări condamnabile. Până ce preotul vechiu cu puțină învățatură hrănea pe parohienii sei cu aceea — după împrejurările acestor timpuri — în mod suficient —, astăzi preotul cu maturitate și alte pregătiri, nu numai că nu-i fructifică facultățile spre folosul poporului seu, nu numai că nu împrășteie mult, din multul ce are la intelectul seu, — dar nici puținul vechiului seu antecesor. Cinste și onoare excepționale, dar acest fapt fiind un adevar de netăgăduit, siliți suntem a-l reînnoaște.

Din cele premerse în mod cât se poate de clar puterăm vedea, că tot ce trăiește are o datorință, are un rol de mișcare, de activitate. Ne puterăm da seama până la evidență, că și noi ca ceva întreg, ca corp avem o sferă de activitate din cele mai mărețe, mai sublimă. Dl Hs. ne demândă zicând: „fiți înțelepți ca șerpii“. Amăsurat acestei provocări datorii suntem în calitatea noastră de păstori a fi cu ochii în patru cu deosebire în zilele de față. Diferite curente periculoase în chipul unor orcane pustitoare au început a sufla prin rândurile — până bine de curând — liniștite și bine încheiate ale credincioșilor noștri, cu scop să le dărâme și să le împrăștie de sub aripile calde ale scumpei noastre mame — a bisericii și credinței noastre strămoșești. Simptomele acestui rău incalculabil își arată capetele de bălaur aproape pretutindenea — prin răceala și indiferentismul poporului nostru de astăzi față de biserică, față de credință și așezămintele noastre salutare străbune. Apoi este știut, că dela răceală și indiferentism numai un pas mai este până la adevărata esire și părăsire a credinței și așezămintelor noastre. Deci, dacă suntem păstori, putea-vom stă cu mâinile în sin și neactivi văzând răul amenințând turma noastră cuvântătoare? Putea-va rămâne

(urși, lupi, lei, tigri ș. a.), pe cari Romarii le țineau într'un loc numit *Cerc* ori *Uci-deau* cu alte chipuri de chinuri și de moarte.

Moartea lui Petru. În goana aceasta năpraznică, păgânii asmuțiți de Iidovii cei pismătareți, căutau cu deadinsul să pună mâna pe frunții creștinilor, pe Pavel și pe Petru. Pe Petru creștinii îl țineau multă vreme tănuț. Dar mai curând o mai târziu păgânii tot l-ar fi descoperit. Deci creștinii ca să-și scape dela chinuri și dela moarte pe apostolul lor iubit, au stăruit cu rugăciuni și cu lacrimi pe lângă dânsul, ca pe sub ascuns să părăsească Roma.

Induplecă de rugămintea creștinilor, Petru într-o noapte pleacă să se ducă afară din cetate. Când era să iasă pe poarta cetății, Petru vede pe Mântuitorul Cristos venind și intrând în cetate, și-i zice: Unde mergi Doamne?

— *Mă duc să mă răstignesc încă odată, — a răspuns Domnul și s'a făcut nevăzut.* Petru minunându-se de această vedenie a cunoscut, că voia *la Dumnezeu* ru este ca el să fugă din Roma, ci ca să pecetluiescă cu sângele său adevărurile, pe cari le-a propovăduit prin evanghelie. Deci, căinându-se pentru încercarea sa de a părăsi Roma, s'a întors iarăși între creștini și a fost prins și dus la osândă.

conștiința noastră liniștită cugetându-ne la viitoarea judecată a urmașilor noștri, la caz că din negligența noastră ne va nimici în parte sau total o turmă cuvântătoare, o biserică dreptmăritoare a lui Hs. Dar mai pre sus de toate ce vom răspunde la timpul seu Dreptului judecător, în locul răspunsului ce-l așteaptă negreșit dela noi? „Iată Dne din câte oi mi-ai dat mie nici una n'a perit“?!

Nu; nu putem fi indiferenți față de ce vedem că se petrece în mijlocul poporului nostru. Datorința noastră de preoți drept credincioși ne silește astăzi mai mult ca ori când să ne mișcăm, să dezvoltăm o activitate încordată, să dăm semne evidente că corpul preoțesc drept măritor ort. român din tractul istoric al Hunedoarei are vieață, și nu e numai un mehanism mort. Lucrarea noastră trebuie încordată până la potența posibilă în latura ce arată lipsa cea mai arzătoare. Acel zid al fortăreței noastre trebuie înțărît mai grabnic, care amenință cu prăbușirea — dezvoltarea dragostei și strânsei alipiri a credincioșilor noștri către limba și biserica lor, înrădăcinarea simțului de conservare a tot ce se cuprinde în așezămintele noastre naționale și bisericesti-rituale.

„Precum se topește ceara de fața focului“ — să se topească și să se nimicească răceala și indiferentismul incuibat în rândurile credincioșilor noștri, de învâpăiața căldură a activității noastre pastorale. La această muncă să ne înrolăm cu toată conștiințioșitatea, și să lucrăm din răputeri fiecare la căminul nostru „fiind înțelepți ca șerpii“; dar mai vartos să lucrăm în mod comun corporativ cu puteri unite.

În convingerea, că frățile voastre, unul fie carele, cunoscându-și parohienii, adevăc manierele și inclinările aceloră, cu un cuvânt părțile bune și rele —, veți fi îndeplinit, și veți îndeplini în continuu necesitățile mării noastre opere; eu de astă dată mă voi încerca de a arăta un atare metod al operațiilor noastre pastorale preoțești, prin care legând într'un mănunchiu mai multe puteri la olaltă mi s'ar părea un rezultat mai pronunțat și chiar mai sigur.

După cum cunoscut vă este, în conferența noastră trecută, conform unei propuneri făcute de mine, s'a fost decis în principiu ca, întru dezvoltarea moralității publice, și întru înrădăcinarea simțului de alipire a credincioșilor noștri către biserică și așezămintele noastre străbune, cu un cuvânt întru pomenirea unei viețuiri religioase-morale între credincioșii protopresbiteratului nostru —, preoții tractului să se organizeze în grupări permanente, și astfel cu puteri unite muncind să nizuiescă a atinge ținta dorită. Tot odată s'a exmis și o comisie de trei constătătoare din dnii: Constantin Dancila, Petru

Și ca se urmeze întru toate stăpânului său Isus Cristos, el a cerut ucigașilor săi ca să-l răstignescă. Dar simți du-se nevrednic a se asemăna întru toate Domnului, a cerut să nu-l răstignescă cu capul în sus, cum răstigniseră pe Cristos, ci cu capul în jos, în chip de smerenie, având și capul la picioare: stăpânului său. Cererea lui a fost împlinită.

În acest chip sfântul, marele și întru tot laudatul apostol Petru a mărit pe Dumnezeu prin moartea sa pe cruce, după cum însuși Cristos îi prorocise, după Învierea la marea Galileei. Că atunci îi zisese Mântuitorul: Amin, amin, zic ție: când erai mai tinăr umblai unde voiai; iar după ce vei îmbătrâni vei întinde mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde tu nu vorești. Iar sfântul evangelist Ioan adaugă: Iar aceasta a zis-o, însemnând cu ce moarte va mări pe Dumnezeu.

Moartea cu care marele apostol a mărit pe Dumnezeu s'a întâmplat în ziua de 29 Iunie, zi pe care noi credincioșii o prăznuim în fiecare an.

Sfântul, marele apostol Petru este pentru noi toți o pildă vie cum trebuie să iubim și noi pe Mântuitorul și, la nevoie să ne jertfim chiar și viața pentru dragostea lui.

(Va urma).

Șinca și persoana mea, cu scopul ca la proxima conferență să prezinte un elaborat detaliat în acest obiect. Amăsurat acestei onorifice însărcinări, și din încredințarea mai sus pomenită dui colegi, fie-mi permis deci a vă prezenta un proiect de procedură de natura despomenită, în firul acestui neînsemnat tractat al meu:

1. Preoțimea gr. or. română a tractului Hunedoara se împarte în 5 grupe permanente, cu scopul de a lucra în mod comun și cu puteri unite la dezvoltarea moralității și religiozității credincioșilor din tract, în chipul următor:

Grupul I. Hunedoara, Zlaști, Booz, Cerbel, Socet.

Grupul II. Pestișul mare, Josani, Mănierău, Nandru, Găunoasa.

Grupul III. Ghelariu, Ruda, Cerișor, Lelese, Alun.

Grupul IV. Batiz, Sâncraiu, Nădăștia inf., Năd. super., Teliuc.

Grupul V. Cinciș, Baia lui Craiu, Hașdeu.

II. Activitatea preoților grupați și organizați în chipul arătat se va manifesta în două direcțiuni:

1. Ameliorarea simțului de religiozitate și strânsa alipire către biserică și credința noastră străbună, prin diferite ceremoniale bisericesti împreunate cu predici.

2. Continua perfecționare treptată mai pronunțată și mai lesnicioasă a preoților în arta elocvenței bisericesti, și chiar a facerilor de natură administrativă, legate de oficiul lor pastoral — preoțesc.

În scopul celor cuprinse în punctul 1. se vor observa următoarele:

a) Preoții aparținători unui grup toți la olaltă au să servească, amăsurat înțelegerei dintre dânsii, Sta. liturgie urmată de predică de subiect reclamat de necesitatea poporului respectiv, — cel puțin odată în an în fiecare comună.

b) Vor avea a se întruni în acest scop chiar și în cazuri extraordinare, dacă cere trebuința, de pildă dacă se arată semnele apariției vre-unui obicei stângaciu, sau dacă să observă incuibarea vre-unui viciu stricacios în viața credincioșilor noștri în mod mai pronunțat, ca de pildă concubinatul, beția, certele dese și urmate de bătaie periculoase etc.

c) Se vor întruni, spre a face procesiuni religioase afară la câmp sub cerul liber în cazul de calamități elementare și alte nefericiri, spre a întări poporul în credința în Dumnezeu și spre a-i dezvoltă nădejdea în purtarea Lui de grije — în timpuri de secetă îndelungată, în vreme de boale și moarte în vite și oameni etc.

Referitor la atingerea scopului celor cuprinse în punctul 2. să stabilește următoarea procedură.

a) Fiecare grup preoțesc își are de președinte pe protoprezbiterul tractual, dar pe lângă acesta are să-și aleagă un subpreședinte și un notar permanent.

b) Biroul fiecărui grup defige locul și timpul întrunirii preoților respectivi, anunțându-le în mod potrivit această întrunire.

c) Întrunirile preoților diferitelor grupe, totdeauna au să se anunțe pe președintelui-protoprezbiter, ca eventual permițându-i împrăjările să poată lua și dânsul parte la acelea.

d) Despre actele săvârșite cu ocazia întrunirilor, să se redacteze procese verbale în toată regula și subscrise de toți preoții prezenți, să se subșteană în termen de 8 zile oficiului prot.

e) În protocoalele luate are să se indice ce fel de subiect a avut predica rostită și că fosta sau nu succesă.

f) Preotul locului unde a fost deja întrunirea grupului preoțesc, va face referadă la proxima ocazie despre efectul produs în popor după slujba dumnezeiască săvârșită, precum și despre observațiile sale proprii culese și câștigate din ținuta poporului. Va referă adevăc, că întrunirea aceea și serviciile divine oficiate arătat-au ceva succes real ori nu?

g) În conferențele preoțești anuale va formă un punct principal o referadă generală și amănunțită despre progresele

atinse prin mijlocirea activității acestor grupuri preoțești pe baza protocoalelor singurate înaintate la oficiul protoprezbiteral.

h) La întruniri-le de acest caracter sunt datori a lua parte toți preoții. Absențele nescuzate în mod suficient se pedepesc cu amendă în bani în favorul fondului protoprezbiteral — după măsura ce se va statorii de conferența preoțească. —

Onorată conferență! Roadele binefăcătoare ale unei munci prestate în chipul arătat, de sigur se vor arăta chiar și la atari credincioși despre cari astăzi presupunem că inima lor rece față de biserică și așezămintele ei nu să vor mai încălzi în veci.

Când va auzi adevăc poporeanul re-nitent și indiferent față de cele bisericesti și morale-creștinești, că d. e. în Dumineca viitoare vor veni la biserică lui din sat 4—5 preoți străini, pentru ca să slujască toți la olaltă, pentru ca să iasă la câmp cu rapori și icoane și acolo să săvârșească un sft. maslu, pentru sănătatea tuturor sătenilor și vitelor lor, fără ca să plătească cineva ceva, sunt sigur, că va alergă și acela la biserică care de altfel nici la Paști nu o vede.

În chipul acesta primul pas către scopul nostru sublim ne-a succedat. Se obișnuiește omul nostru a cerceta biserica, apoi din cele auzite acolo, cu timpul se va încălzi inima lui față de ce a fost nepăsător ba poate chiar rece, va începe pe nesimțite a incolți în inima lui sămânța dragostei de biserică și așezămintele ei și iată — „ai dobândit pe fratele tău“.

Dar dacă dorim ca să se încălzească inimile credincioșilor noștri față de tot ce e bun, nobil și frumos, negreșit că în primul rând trebuie să se încălzească și să se înferbinte ale noastre inimi de flacăra dorului de muncă și acțiune în ogorul viei Domnului. Chiar și prin o muncă comună în chipul arătat, vom dovedi lumii că acel foc arde în inimile noastre.

Deci fraților, ideea ce o am acceptat în conferența noastră trecută cu insufletire — să o întrupăm acum și în cadrele arătate să ne apucăm de lucru, până când avem timp, să lucrăm — „până când este ziua, căci va veni noaptea, când nimene nu poate să lucreze“.

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiteral al tractului n-ru „Cetatea-de-peatră“.

Rohia, 23 Iunie v.

Unire, întărire și progres. Ce cuvinte sfinte, ce cuvinte măritoare, cari formează trinitatea de viață făcătoare a dăinuirii tuturor neamurilor. „Înțelegeți neamuri și vă plecați“ strigă această „troiță sfântă“, care formează punctul către care gravitează gândurile neamurilor ajunse la conștiință de sine.

Dăinuirea și puterea de viață a tuturor popoarelor dela intențitatea acestor trei nobile mărgăritare depinde. Cultivarea lor în inimile de bine și practicarea în viață pe toate tărâmurile aduce foloase uimitoare omenirii. Precum trinitatea biblică dă putere de viață sufletească facultății religioase a duhului omenirii, astfel trinitatea acestor sfinte cuvinte dă putere și împintea spiritul neamurilor dornice de înaintare spre desăvârșirea biblică, care în limbajul comun se traduce cu înaintare culturală.

Biserica neamului românesc încă de pe vremuri a nuzit în continuu spre ridicarea filor ei la o stare mai luminată; s'a nuzit ca prin mijloacele mai potrivite firii neamului român să-i deschidă acestuia orizonturi largi de propășire și să-i arete căi nouă, pe cari să ajungă sigur la o trezire sufletească. În timpuri de restiște și de grea încercare pentru neamul românesc biserica a știut să respingă cu o forță de multeori irezistibilă atacurile vrăjmașe nizuinții sale spre progres.

Un aspect al acestei nizuințe sfinte se manifestă și în faptul contopirii tractelor protopresbiterale „Solnoc“ și „Ce-

tatea-de-peatră" într'unul sub numirea „Cetatea-de-peatră”.

Ce numire frumoasă! E o numire istorică, de care se leagă multe vitezii ale trecutului. Chiar din însăși numirea se vede că măritul sinod arhidiecezan prin concluzul din 1900 nr. prot. 107 p. II. a voit să pună bază unei cetăți de apărare și în părțile limitrofe mai expuse ale arhidiecezei; a voit ca să cuprindă într-o cetate puternică pe fiii credincioși *legii românești*, ca și prin faptul acesta să-i lumineze, că toți suntem una, toți avem același scop și aceleași interese; a voit să sădască în inimile credincioșilor colțul unei iubiri mai intime de neam, care străbate, pătrunde și prin munți de granit, decum prin „*Pietrișul*” pretins despărțitor; a voit ca prin săvârșirea acestui act de însemnătate istorică să facem și noi cei din nord-ostul Transilvaniei, învinuți sigur cu tot dreptul, că ne-am aflat într-o stare de indiferentism condamnat — un pas spre țanta doririlor noastre naționale. Și cred, că măritul sinod arhidiecezan și acel bărbat de mare influență în arhidieceză, care a propus să se facă acest pas, cunoscând împrejurările mai deaproape în urma unei vizitațiuni canonice făcute aici, nu se vor înșela în ținuturile ce le-au avut în vedere.

S'a împlinit în fine și vremea, când să se săvârșească și unirea acestor două tracte pentru că ne întărim și așa să progresăm — unire nu numai în formă, ci și în fond — unire în cugete și simțiri.

Mersul normal și armonios al acestui act de mare însemnătate se poate cunoaște din următoarele.

Sinodul protopresbiteratului „Cetatea-de-peatră” s'a ținut Duminică la 18 Iunie st. n. 1906 în parohia centrală *Borcut*.

La orele 9 a. m. se începe sfânta liturgie îndeplinită de adm. protopresb. dl *Vasile Duma* și preoții *Georgiu Pașca* și *Aureliu Greblea* împreună cu parastas și invocarea duhului sfânt. Imediat după aceste adm. protopresb. prin următoarea vorbire bine chibzuită și rostită cu o rară demnitate deschide sinodul:

Prea onorat sinod protopresbiterat! Ca mandatar al Excelenței Sale I. P. S. dl arhiepiscop *Ioan Meșianu* și a Venerabilului Conzistor al arhidiecezei ortodoxe române a Transilvaniei, încredințându-mi-se conducerea lucrărilor de organizare ale nou înființatului tract protopresbiterat „Cetatea-de-peatră”, după ce cooperarea tuturor factorilor constituționali din acest tract s'au făcut toate lucrările pregătitoare conform prescrierilor statutului org., am convocat pe ziua de azi aici în comuna centrală *Borcut* primul sinod protopresbiterat, pe care îl putem numi constituant.

Domnilor membrii sinodali!

În demnitatea și calitatea de cel mai înalt for administrativ tractual aveți să duceți în sfârșit organizarea acestui protopresbiterat. Aceasta este o lucrare cu atât mai grea, la care se recere o cooperare armonică și multă abnegațiune, cu cât este de organizat aproape totul. Un act de însemnătate istorică se săvârșește azi aici. Arhidieceza noastră întreagă împreună cu autoritatea ei superioară privește azi la noi și așteaptă dela noi o dovadă de bărbăție, înțelepciune, abnegațiune și corectitate în alegerea organelor tractuale ale noului protopresbiterat „Cetatea-de-peatră”, înființat prin contopirea protopresbiteratelor vechi „*Solnoc*” și „*Cetatea-de-peatră*” într'unul.

În acest moment solemn, dați-mi voie a vă adresa și eu câteva cuvinte.

Precum o turmă este și un păstor, așa și un duh să vieze și lucreze întru toate și întru noi toți, cari ne-am adunat aici a decide în numele clerului și poporului din acest protopresbiterat, duhul înțelegerii cum îl numește sfântul apostol *Pavel*.

Prin încrederea împrumutată prin înțelegerea și conlucrarea armonică se vor săvârși fapte mărețe, înălțătoare de inimă și măritoare de Dumnezeu. Iubirea și buna înțelegere sporește lucrările folositoare; pe când desbinarea cuprinde în

sine colțul, din care răsare, crește și se plinește sigur mai timpuriu ori mai târziu disolvarea și totala nimicire a oricărei societăți fie aceea oricât de puternică. Unde se incuibă desbinarea de acolo dispăre pacea, liniștea, tăria, încrederea reciprocă și acolo tot progresul se curmă.

Iar stagnarea afacerilor unui organ aduce cu sine mare daună în corpul întreg. Să ne lămurim. Știm, că o legătură strânsă de dependență există între noi ca protopresbiterat și între arhidieceza noastră. Întregul e condiționat de parte și partea de întreg. Intrucât dară acest protopresbiterat se caracterizează prin solidaritate, intrucât formează el un corp organic bine legat, întru atâta se manifestă în el viața, întru atât prosperează și poate prospera: atât binele nostru parțial, cât și binele comun al arhidiecezei întregi. Căci când suferă un membru pătimește corpul întreg și când corpul e atacat atunci lipsește și membrul puterea de viață.

Acest proces se observă în universul întreg. Ochiul privitorului admiră cursul armonios al legilor firești. Prin tot universul se arată firul unei armonii depline. Toate se mișcă într'un spaț și într'o ordine hotărâtă și precisă. Toate după o normă stabilă și fac cursul neconținut spre scopul pus de Creator. Dacă s'ar desface armonia sădită în natură ce s'ar alege de întregul univers?

Precum se petrec și dezvoaltă toate în natură după o ordine armonică, așa trebuie și între oameni după o bună rânduială și înțelegere bună să se petreacă toate.

Istoria ne dă învățături pentru prezent și pentru viitor, ea ne spune cum diferitele popoare și țări prin înțelegerea și iubirea împrumutată a cetățenilor s'au dezvoltat și au înflorit și cum iarăși prin neînțelegeri, certe și desbinări interne s'au stâns.

Să privim acum și experiența de toate zilele. Au nu toate întreprinderile zilnice de interes comun ajung la rezultat numai prin înțelegere? Au nu vedem fructele contrare în lipsa ei? Din experiența de toate zilele au ajuns și strămoșii nostri la maxima „*concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur*”.

Văzând importanța unei legături armonice în univers, convinși din istorie și din experiența de toate zilele despre ranele dureroase ce le produce lipsa bunei înțelegeri pentru toți în general și pentru fiecare în special; să ne întrebăm acum și noi, cari după zisa sfântului apostol *Pavel*, formăm un corp organic, al cărui cap este *Christos*: oare este folositor a sfâșia pacea bisericii și a pune interesele locale mai presus de binele comun al ei? Nici decum. Departe să fie de cugetul și de voința noastră așa ceva! Ci dimpotrivă să fim, precum un corp, așa și un suflet și duhul Mântuitorului nostru *Isus Christos* să se pomenească întru noi.

Încrederea reciprocă să nu lipsească niciodată și atunci putem fi siguri, că cu intrarea în viață a acestui nou protopresbiterat se va începe o eră nouă pentru acest popor lipsit de știință, lipsit de binefacerile culturii, se va începe o eră nouă de progres în toate afacerile noastre bisericești, școlare și fundanționale. Amintindu-vă vorbele dascălului cu gură de aur, dacă voim să fim părtași ai duhului ce izvoarește dela cap atunci trebuie să rămânem uniți într'olaltă, să îndemnăm și eu în numele consolidării și înaintării acestui de Dumnezeu scutit protopresbiterat al Cetății-de-peatră, ca în desbaterele ce vor urma în acest sinod, având unul fiecare dintre dvoastră la inimă numai binele obștesc să resfrângeți orice asalt al patimilor, desprețuiți murdăria egoismului, formați un lanț, al cărui verigi să fie legate prin adevărata iubire de biserică și de legea românească; să stee buna înțelegere dvoastră, ca o stâncă puternică, în care lovindu-se cursele dușmane să dispară ca un vis și ca o umbră trecătoare. Întăriți într'olaltă armonia, căci numai cu aceasta înarmați veți trece mai ușor peste greutățile organizării diferitelor corporațiuni tractuale.

Aduceți-vă aminte, onorabili reprezentanți ai clerului și poporului din acest protopresbiterat, aduceți-vă aminte, că un act de importanță istorică este acest sinod protopresbiterat, de aceea să fim precauți și înțelepți, căci din lucrările noastre judeca-ne-va posteritatea. De aceea să dăm posterității un exemplu frumos de armonie, bărbăție și abnegațiune. Ca încheiere în numele Domnului *Isus Christos*, rugându-vă și indemnându-vă ca odinioară apost. *Pavel* pe *Corinteni*, ca toți să vorbiți aceeași și ca să nu fie între frați desbinare, ci să fiți tari, uniți într'un gând și într'o înțelegere, declar primul sinod protopresbiterat al tractului *Cetatea-de-peatră* de deschis.

(Va urma).

NOUȚĂȚI.

Secțiunile Asociațiunii. Sâmbătă s'au întrunit aici în Sibiu toți membrii secțiunilor Asociațiunii, convocate aci. Au ținut ședință fiecare separat, pe urmă la olaltă.

Tot atunci s'a întrunit aci în Sibiu comitetul societății fondului de teatru și a luat dispozițiile necesare pentru adunarea generală.

Monument bravurii românești. Regimentul 64 din Orăștie a ridicat Sâmbătă trecută un monument, în curtea casarmei sale, soldaților acestui regiment, cari au căzut în războiul din 1866 (lupta dela *Biskupitz*). „*Libertatea*” își varsă justa indignare asupra faptului, că limba românească a fost dezconsiderată la aceste festivități, cu toate că atât orașul, cât în deosebi regimentul e aproape curat românesc. E bine să se țină minte astfel de purtări.

Mandatele atacate. Mercuri d. a. eră să se pertracteze afacerea mandatelor dep. *Dr. Al. Vaida* și *Dr. Gheorghe Popovici* în una din comisiile parlamentului. Deoarece însă numai patru membrii ai comisiei s'au prezentat, afacerea s'a amânat pe Septembrie.

În 12 Iulie a pertractat comisia V. a parlamentului mandatul dela *Bocșa* al dep. *Cor. Brediceanu*. Acuza au susținut o avocatul *Rozenthal* din *Lugoș* și unul din *Pesta*. Apărătorul *Dr. Const. Manea* a cerut amânare pentru adunarea datelor de lipsă. Pertractarea s'a amânat pe 13 August.

Alegere de preot. În comuna *Jina*, tractul *Mercuria*, s'a făcut Duminică în 1 Iulie alegere de preot sub conducerea protopresbiterului tractual *Avram S. Păcurariu*. Dintre 3 candidați a fost ales absolventul de teologie *Nicolau Vlad-Stezar*.

Ardelean decorat. Regele *Carol* a decorat pe dl *Victor Mircea* din *Cohalm*, unul din frații *Mircea*, proprietari „*Carului cu bere*” din *București*, cu ordinul „*Coroana României*” în gradul de cavaler.

Asociațiunea literară și artistică în Transilvania a ținut în 29 Iunie un congres la *Păls*. Scritorul *Meilford* într'un discurs a făcut elogii reginei *Carmen Sylva* și poporului românesc. În comitet au fost aleși din *România* *T. G. Djuvara*, compozitorul *G. Enescu* și *Mihail Holban*, dir. „*Repetitorii idealiste*”. Congresul anulii viitor se va ține la *București*.

Oaspeții noștri. Joi și Vineri am avut plăcuta ocazie să găzduim în orașul nostru pe elevii excursioniști (41 la număr) ai liceului „*Unirea*” din *Focșani* veniți sub conducerea profesorilor *Neagoe Popea*, *I. Leorescu*, *I. Mironescu*, *N. Mircea* și *G. Coleș*. Au fost găzduiți în seminarul *Ardelean*.

Din tractul Agnutei ni se scrie, că la examenul public anual a fost constatată pentru anul școl. 1905/6, la 7 învățători rezultat foarte bun, la 7 bun, la 16 îndestulitor, la 5 abia îndestulitor, iar la 1 neîndestulitor. Despre rezultat s'a trimis raport amănunțit vener. consistoriu arhidiecezan.

Episcopul gr. cat. Radu al *Oradiei* mari și-a sfințit de curând nou ziditul palat din *Beiuș*. La Banchetul dat în urma sfințirii, episcopul a toastat latinește pentru papa și ungurește (!) pentru guvern, exprimându-și bucuria că actualul guvern a restabilit integritatea constituției. Așa scriu ziarele din capitală.

Grevă. În zilele trecute a avut și Sibiul parte de mai multe greve. Au început zidarii, apoi pielarii, și pe urmă brutarii. Greva acestor din urmă a ținut mai mult. În favorul acestora a fost proclamată Joi seara greva generală a tutu-

ror meseriașilor, cari au aranjat conducte demonstrative Joi seara și Vineri dimineața. La 9 ore greva generală s'a încheiat iar brutarii au rămas și mai departe în rezistență pentru pretenziunea scăderii muncii la timp de 10 ciasuri.

Fondul de teatru își va ține adunarea denerală din astăzi în *Lipova* (*Bănat*) în luna August.

Sărbare națională — cu morți. În 4 Iulie a fost în *New-York* praznicul libertății, care de regulă se serbătorește cu mare alai. În văpaia pornirilor de însuflețire praznuitorii s'au prins la lupte și la pușcate și sfârșitul a fost, că au fost omorâți 38 oameni și răniți nu mai puțin ca 7700.

Dreyfus, căpitanul, al cărui proces de acum câțiva ani a ținut în agitație toată lumea, a fost achitat cu desăvârșire de curtea de cassatie din *Paris*. Procesul a fost revizuit în timpul din urmă și în acesta s'a constatat nevinovăția căpitanului.

Iaponez la expoziție. Cetim în zilele din *România* că *Dr. Akira Nakamura*, profesor la școala sup. din *Hiroshima* a vizitat expoziția din *București*, precum și toate așezămintele orașului. A stat câteva zile, pe urmă a plecat la *Constanța*.

Banii României de 5 și 10 bani au fost retrași din circulație cu 1 Iulie rămânând valabili numai banii cei noi găuriți.

Maxim Gorki, după știrile din *Petersburg*, zace greu bolnav într'un spital din *Mosca*.

Orașul minciunilor. Sub acest titlu a apărut în zilele trecute o carte ungurească de un fost redactor din *Arad*. Acest epitet gingaș îl oferă autorul orașului *Arad* descoperind multe din tainele orașului.

Buffalo Bill. Vineri a avut și orașul nostru ocazia să vadă mult trimbitate reprezentanți ale trupei lui *Buffalo Bill*. Au fost într'adevăr demne de admirat oferindu-ne scenele cele mai interesante din luptele europenilor cu sălbăticia apusului. Ni s'a înfățișat în toată vrednicia sa neîntrecută măiestrie în călărit a indienilor în piele goală și fără șea, cari păreau lipiți de spatele cailor rezezi ca săgeata. Uimitoare a fost dibăcia pușcascului *Baker* și în deosebi a lui *Buffalo Bill*, care în fuga calului pușcă gloanțele de sticlă ce i-se aruncau în aer. Reclama ce i s'a făcut a atras o lume imensă. Sibiul a avut o zi de adevărată fierbere.

Din public.*)

Mulțămite publice.

Prin maritimioase contribuiri din partea unor credincioși din parohia noastră *Comăna sup.* ne-a succedat nu numai a ne procura un nou clopot, în locul celui vechi ce s'a spart, ci din plusul acelor contribuiri a face chier înepușt unui fond pentru edificarea unei noi bis. care fond s'a mărit deja pri nobila faptă de donațiune a repozatelor *Marta Jacob Mohan* în suma de 200 cor. Dintre contribuitorii cu sume mai mari amintesc pe: *Gheorghe Berescu* paroh 30 cor., *G. Comăna sup.* 20 cor., *Ilion Frâncu*, *R. Z. Mijea I.* *Neamtu*, *I. Lăceș*, *R. Frâncu* câte 2 cor., neamțosi credincioși cu mai puțin ca 1 cor., 50, 40, 30 și 20 fl. în total s'a obținut suma de 1,7 cor. 10 fl.

Întru preamăria lui *Dzeu* s'a procurat tot prin colectă un rând de vestimente bis. în preț de 80 cor. Un stihier alb s'a dăruit de preoteasa *Eleonora Berescu* în preț de 8 cor.; tot de *D-za* 2 icoane la ușile împărătești în preț de 10 cor. *Maria Trichie Lăceș* o icoană la ușile împ. în preț de 5 cor., *Trandafir Mijea* 2 caroele pentru icoanele împăr. și tot pentru ele *B. Frâncu* și *G. D. Comăna* un frumos chinden de altar albastru în preț de 6 cor.

La fondul, acum înființat pentru înfrumusețarea bis. a contribuit parohul cu ocaziunea sf. *Învierii* suma de 26 cor. 35 fl., iar cu ocazia sărbătorii sf. *Gheorghe* suma de 5 cor. din care fond s'a padimentat din nou sf. altar și tinda bis.

Mulțămită se cuvine și credincioaselor parohiene *Maria Muntean* și *Zinca Frâncu* cari de bună voie s'au angajat a spoi din nou bis. în despărțământul femeilor.

Tuturor contribuitorilor li se aduce cea mai călduroasă mulțămită și înaintea lui *Dzeu* bineprimită fie jertfa lor, izvor de îmbelugare să le fie și altora spre pildă să servească.

Comăna sup., în 22/VI 1906.

Gheorghe Berescu
paroh.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 91—1906 of. ppresb. [166] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Fănațe**, salar anual 600 cor., 300 cor. din repartitie, iar 300 cor. ajutor dela stat, cuartir liber în edificiul școlii și 12 metri cubici de lemne de foc pentru încălzitul locuinței și a salei de prelegere.

2. **Curtuișul-mic**, salar anual 600 cor., 200 cor. din repartitie, 100 cor. din fondul eparhial, iar 300 cor. ajutor dela stat, cuartir liber în edificiul școlii și o jumătate vatră de lemne din pădurea urbarialistilor pentru încălzirea școlii și a locuinței învățătoresii.

3. **Peteritea**, salar anual 600 cor., 100 cor. din repartitie, 500 cor. ajutor dela stat, cuartir liber în edificiul școlii și lemnele de lipsă pentru încălzit.

Refectanții la vre-unul din aceste posturi vor avea a se prezenta în comuna respectivă în o zi de Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cântări și în tipic.

Cel instituit va avea să țină școala de repetiție și să instruiască pe elevi în cântările liturgice și să cânte cu ei în biserică.

Eventuale pretenziuni la cuincuenale, să se amintească în petițiunea de concurs.

Petiții au să aștearnă în termenul deschis cererile instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Lăpușul-unguresc, 25 Iunie 1906.
Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Cetății-de-peatră, în conțelegere cu comiteele parohiale.

Vasile Duma
adm. ppresb.

Nr. 340—1906 prot. [163] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Cergidul-mare**, salar de 600 cor. și anume: 550 cor. d n repartitie, iar 50 cor. din venitul cantoral, cuartir și grădină.

2. **Erdő Sangeorgiu**, salar de 600 cor. din repartitie, cuartir liber în edificiul școlii și folosirea grădinei.

3. **Gernesig**, salar anual de 600 cor. și anume: 500 cor. din repartitie, iar 100 cor. din venitul cantoral, cuartir și grădină.

4. **Iclandulmare**, salar anual de 600 cor. și anume: 400 cor. din repartitie și usu-fructul a lor 12 jugăre de pământ comasat în preț de 200 cor., cuartir și grădină.

Cuincuenalele se vor computa dela instituirea definitivă și serviciu neîntrerupt în comuna respectivă.

Refectanții la vre-unul din aceste posturi vor avea a se prezenta în comună în zi de Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cântări și în tipic.

Cel instituit va avea să țină școala de repetiție și să cânte în Dumineci și sârbători cu elevii la sfânta liturgie, iar în comuna Cergidul-mare și Gernesig a face și serviciul de cantor.

Concurenții au să aștearnă rugărilor instruite conform normelor în vigoare în termenul sus indicat subsemnatului oficiu pro-

topresbiterial și cari pe lângă plata din concurs ar mai face pretensiuni și la cuincuenale după servicii anii în alte comune au să-și expună acele pretensiuni în petițiunile lor de concurs pentru truca comunele să se știe orientă la alegere.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Murăș-Oșorheiului, în conțelegere cu comiteele parohiale.

M. -Oșorheiu, la 27 Iunie 1906.

Stefan Rusu
protopresbiter.

Ad. 784—1906 [133] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școalele populare confesionale gr. or. române din mai jos însemnate e comune din tractul Făgăraș se escrie prin aceasta concurs, cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Șinca nouă**, cu salar anual de 600 coroane din alodiu, cuartir și lemne de foc.

2. **Veneția superioară**, salar anual 600 coroane și anume 160 coroane din alodiu, iar restul din arunc, cuartir și lemne de foc.

3. **Herseni**, cu salar anual 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc necesare.

4. **Boholț** la două posturi:
a) salarul anual de 600 coroane și anume: 120 cor. din alodiu comunal și 480 cor. din arunc în parohie.

b) salar anual de 600 cor. și anume 300 cor. întregire dela stat și 300 cor. din repartitie.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi să ți substearnă cererile concursuale, instruite conform normelor din vigoare la subscrisul oficiu până la termenul sus indicat, cu aceia observare ca refectanții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, având, cei aleși și îndatorirea de a instrui, copii din școală de toate zilele, și cei de repetiție, în cântările bisericesti și a cânta cu ei în biserică în Dumineci și sârbători la liturgie și vecernie.

Cuincuenalele se vor computa numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt începând dela alegere.

Făgăraș, 8 Iunie 1906.
Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Făgăraș, în conțelegere cu comiteele parohiale concernente.

Nicolae Borzea
protoprezbiter.

Nr. 159—1906. [143] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante în vatătoresii în comunele bisericesti aci numite din protopresbiteratul Câmpenilor se publică concurse cu expul 1 August 1906.

1. **Arada**, 2. **Gârda de jos**, 3. **Lăzești**, 4. **Neagra de jos**, 5. **Poiana-Valeverde**, 6. **Ponorel** (post II inv.), 7. **Sohodol-Peș**, 8. **Vidra de jos**, 9. **Vidra medie** (pos II inv.).

Venitele sunt: câte 600 coroane din repartitie și locuință cu grădină.

Doritorii a ocupa unul din aceste posturi să trimită concursele lor cu documentele recerute de legile în vigoare la oficiul protopresbiterial gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 14 Iunie 1906.

Romul Furdul
protopresbiter.

Nr. 782—1906.

[167] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școalele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Agnitei se excrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Ruja**, salar 600 cor. plătit în rate bilunare prin repartitie dela popor. Cuartir în școală, lemne de foc după trebuință și diurne la conferențele învățătoresii.

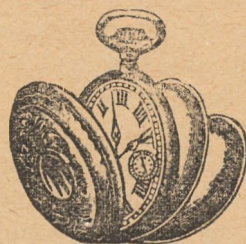
2. **Șulmberg**, salar 600 cor. și anume: 200 cor. dela biserică, plătite în rate lunare, 400 cor. prin repartitie dela popor. Cuartir gratuit în școală, lemnele necezare de foc și folosința grădinei școlare.

3. **Vărd**, salar 600 cor. și adică: 140 cor. din cassa alodială toamna, 160 cor. dela biserică, 280 cor. repartitie dela popor, lemnele necezare de foc, tăiate gata în preț de 20 cor. și locuință în edificiul școlii.

Învățătorul ales va ține, pe lângă școala de repetiție, încă și catechizațiunea cu adulții

Important pentru fiecare!

Vânzare totală!
Cu preț uimitor de efim, cu nu-mai fi 2,95 se poate comanda o admirabilă garnitură constatătoare din următoarele patru prezente ju-vare:



Important pentru fiecare!

- 1 Orologiu de buzunar anker remont. (la dorință ar ginit) cu capac frumos gravat, mers regulat, garanție pe trei ani și cu cutie.
- 1 lanț panterat elegant, de goldin sau nichel, sistem parisian.
- 1 ac de cravată de goldin cu imitații de brilliant.
- 1 păr. bumbi de manșete, marcă „garanță”.
- 1 garnitură bumbi de cămașă și guler de goldin, constatătoare din 5 bucăți.
- 1 păr. cercei de argint veritabil, provăzute cu sigil oficio.
- 1 inel de goldin cu peatră elegantă.
- 1 oglinduță de buzunar în cutie.

Aceste patru prezente obiecte de valoare și lux împreună cu orologiul se trimit pentru numai fl. 2 95 cu ramburs, ori după primirea banilor, de firma:

BRÜDER HURVIZ

Exporthaus Krakau, Krakowska 26.

Ce nu convine se primește înapoi în timp de 8 zile și se retrimite banii, astfel că cumpărătorul e scutit de orice risic.

Cataloge bogat ilustrate cu tot felul de ju-vaericele gratis și franco.

de ambele sexe în toate seriile din postul Nașterii Domnului, și tot a doua Duminecă câte o oară, schimbându-se pe preotul.

4. **Vecerd**, sa'ar 600 cor. și adică: 540 cor. din repartitie, 60 cor. din alodiu comunal, cuartir în școală și lemnele necezare de foc.

Aleși învățători din toate 4 comunele vor avea să cânte cu elevii la sf. liturgie și să țină strana la utrenie în Dumineci și în sârbători. Drep'aceea ceice doresc să fie aleși să se prezinte în vre o Duminecă ori sârbătoare în biserică din comuna unde concurează ca să-și arete dexteritatea în cântări și tipic.

Cuincuenalele se compută după serviciu neîntrerupt de 5 ani în comuna respectivă.

Petițiunile, instruite cu documentele prescise în regulamentul școlar, sunt a se adresa subscrisului oficiu protopresbiterial, în termenul deschis.

În conțelegere cu respectivele comitee parohiale.

Agnita, 30 Iunie 1906.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Agnitei.

Ioachim Muntean
protopresbiter.

O cerință principală a frum-setii e teintul frumos.

Fiecare damă și-l poate câștiga folosind

CREMA MARGIT

a lui FÖLDES.

Crema Margit e un mijloc deosebit de fin, luciu plăcut, binemisoritor, grabnic absorbit, care deja la prima încercare place. Face pielea imediat moale ca mătasa și o schimbă cu totul în 10—12 zile, curățând pe deplin pistrii, petele de fect și orice fel de necurații de pe obraz.

O calitate avantajoasă a acestei creme este și aceea, că nu face pielea unsuroasă, nu o face scilpicioasă, ci din contră detrage pielii scilpeala ca și pudră, prin urmare poate fi întrebuințată și peste zi. Crema aceasta nutrește pielea, prin ce se înviorază obrazul, se face moale ca mătasa și primește o grațiositate rară.

Cel mai important avantaj al ei este însă, că nu conține nici mercuriu, nici plumb, și astfel e cu totul nestricăcioasă.

Prețul unui borcan mare 2 coroane, al unui borcan mic 1 cor.

Săpunul Margit 70 fl., Pudra Margit 120 cor., Pasta de dinți Margit 1 cor., Apa de obraz 1 cor.

Producenți:

Clemens v. FÖLDES

farmacist în ARAD.

Comande dela 6 cor. în sus se trimit franco.

În Sibiu se capătă în farmaciile: Fabritius Guidó, Meltzer Gusztáv, Molnár J. C., Müller Károly, Rummel Ervin și Pessel & Schmidt; în drogeria Morscher Károly, și parfumeria Meltzer. În Agnita la farmacistul Wilhelm Fröhlich.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregu al și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârçiuiri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar' a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, **maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie**, precum și conglomerarea sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe ori se delătură iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delătură mistuirea grea și depărtază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuciente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile pierdute (insomnie) consumă adeseori înecul cu înecul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbetei puteri de traiu un nou și prospăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmază nervi escitați și crează nouă **voe de viață**. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Tunișor, Seliște, Ocna, Slănic, Șeica-nare, Noerich, Avrig, Tâlmăciu, Boia, Cismădie, Poplaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-us, Petrișfalău, Sebeșul-săseșc, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihăi, Teiuș, Blaj, Pârnade, Tapu, Mediaș, Birjeli, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se cêră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 50,0 Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen”, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus”, „Kalmus” a 10,0. Tote aceste se amestecă.
un. dem. [11] 29 -

Numai pe timp scurt

în Sibiu, pe „Hermannsplatz” se află

Electro-Bioscopul Liffka

(Kinematograph mai nou)

într'o hală spațioasă de proiectat, construită și întocmită anume pentru acest scop după cerințele cele mai moderne.

Cea mai de seamă întreprindere în genul acesta, admirabilă iluminatie electrică produsă prin un Dynamo-locomobil cu abur.

TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare desăvârșire. Distins cu premiul cel mare la expoziția universală din Paris 1900 și Saint Louis 1904. — Succesul cel mai mare pretutindenea.

Tot a doua zi program nou. Se rezervă dreptul de a face schimbări în program.

Reprezentățiuni zilnic la 7, 8 și la 9 oare sara; Dumineca și sârbătoarea la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și la 10 oare sara.

Prețul de intrare: Locul I 80 fileri; Locul II 60 fileri; Locul III 30 fileri. Copiii sub 10 ani plătesc jumătate. Copii, soldați dela sergentmajor Locul III 20 fil. — Programe gratuit.

[145] 5—5